

Kuhmoisten kunnan ja Kuhmoisten vapaaehtoinen palokunta ry:n yhteinen lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueelle koskien päätöstä poistaa ensivasteyksiköistä ensivastelääkkeet.

Kuhmoisissa ensivastetoimintaa tuottaa Kuhmoisten vapaaehtoinen palokunta ry. Kuhmoisten VPK:n toimintaan kuuluu monipuoliset pelastustehtävät, kuten tulipalojen sammuttaminen, liikenneonnettomuuksien pelastustehtävät, vesipelastus sekä ensivastetoiminta. Kuhmoisten VPK:lla on käytössään pelastusyksikkö, säiliöauto, miehistöauto, kaksi venettä sekä mönkijä. Ensivastetehtäviin käytetään miehistöautoa tai pelastusyksikköä, ja tarvittaessa myös venettä tai mönkijää. Kuhmosten paloasemalla päivystää myös 24/7 valmiudessa oleva Pirhan ensihoitoyksikkö.

Kuhmoisten VPK on tärkeä osa Kuhmoisten kunnan asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden sekä vierailijoiden turvallista arkea. Kuhmoisten VPK on myös tärkeä osa Pirkanmaan pelastuslaitoksen palvelutasoa, varsinkin pitkien välimatkojen vuoksi. Kuhmoinen on vahva mökkikunta. Kesällä kunnan alueella sijaitseville vapa-ajan-asunnoille saapuvat asukkaan viisinkertaistavat Kuhmoisten asukasmäärän, ja samalla myös palvelutason tarpeen.

Kuhmoinen on Pirhan alueen itäisin osa, ja matkat sairaalaan ovat pitkiä. Esimerkiksi hengitysvaikeuspotilaan kohdalla on käytetty lääkinnällistä happea, allergisen reaktion saaneelle pistetty lääkettä Epipen-kynällä, alhaista verensokeria on hoidettu GlucaGen-pistoksella, vakavissa kiputiloissa on annettu inhaloitava kipulääke ja sydänperäisissä komplikaatioissa sydämen hapensaantia parantavia nitrosuihketta ja aspiriinia. Näille kaikille ensivasteessa käytössä oleville lääkkeille on ensivastetoiminnassa perusteltu tarve. Lääkkeet parantavat hoitoa saavan potilaan oloa ja hoitoennustetta merkittävästi. Lääkehoidon varhainen aloitus voi myös pelastaa potilaan hengen.

7.1.2025 tiedotteen mukaan noin kolmanneksella tehtävistä ensivaste kohtaa potilaan ennen ensihoitoyksikköä, jolloin keskimääräinen kohtaamisaika on kuusi minuuttia ennen ensihoitoa. Tämä tilasto ei pidä Kuhmoisissa paikkaansa. Keskimäärin ensivasteyksikkö odottaa kohteessa kymmeniä, jopa monia kymmeniä minutteja. Nämä minuutit ovat edellä mainituissa tapauksissa niittä vaikuttavimpia, tulevan hoitoennusteen, sekä komplikaation aiheuttamien vaurioiden näkökulmasta. Nopeasti aloitettu hoito parantaa hoitoennustetta ja potilaan parantumista huomattavasti.

Lääkkeiden poistoa perustellaan ensihoitopalvelun lääkejakelukäytäntöjen muutoksilla ja lääkkeiden käytön vähäisyydellä.

Perustelut tuntuvat hyvin heppoisilta verrattuna niistä operatiivisessa toiminnassa saavutettuun hyötyyn. Vaikka lääkkeitä käytetään vähän, ei se poista sitä tosiasiaa, että lääkkeitä käytettäessä, niiden käytölle on todellinen tarve, ja lääkkeiden vaikuttavuus on huomattavan suurta.

Lääkkeiden hinnat eivät ole kalliita, eli hinta ei ole ratkaiseva tekijä. 7.1.2025 annetun tiedotteen mukaan, lääkkeiden käsittely ja logistiikka vaatisivat lisäresursseja, joita ei ole mahdollista toteuttaa nykyisissä taloudellisissa puitteissa, sillä kahden viime vuoden aikana toteutettujen yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena ensihoitopalvelun päivätyössä olleita henkilöitä on vähennetty. Tällainen perustelu on mielestämme hyvin kevyt. Lääkkeiden käsittely, logistiikka ja lääkejakelujen käytännöt voidaan aina suunnitella myös kustannustehokkaasti niin, että ensivasteessa voidaan käyttää laadukkaan ensivasteen vaatimia lääkkeitä. Kuhmoisten paloasemalla päivystää Pirhan ensihoitoyksikkö, ja lääke-logistiikan on mahdollista tukeutua tähän yksikköön. Logistiikasta ei näin ollen tulisi lisäkustannuksia, sillä logistiikan voi sijoittaa osaksi ensihoitoyksikön lääkejakelua.

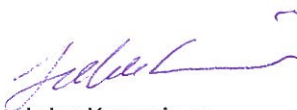
Kuhmoisten VPK on tehnyt ensivastetoimintaa jo 90-luvulta lähtien. Henkilöstöä on koulutettu, ja kalusto pidetty ajanmukaisena. Ensivastekoulutusta annetaan henkilöstölle 4-6 kertaa vuodessa. Tilannepaikalla lääkkeiden antamisesta konsultoidaan aina hoidosta vastuussa olevaa ensihoidon esihenkilöä. VPK:n ensivasteyksikkö ei näin ollen anna lääkkeitä vain oman harkintansa mukaan, vaan lääkkeenantopäätöksen tekee aina vastuullinen hoitoalan ammattilainen.

Lääkehoidosta ja vaikuttavuudesta meillä on käytännöntasolla pitkä ja vankka kokemus. Kuhmoisten VPK:n ensivaste on monessa tilanteessa saanut tuotua kohteeseen potilaan tarvitseman ensiavun. Tämä apu on useasti saanut potilaan tilan vakiinnutettua, ja jopa hengen pelastettua, jo ennen ensihoidon saapumista paikalle.

Kuhmoisten kunta ja Kuhmoisten vapaaehtoinen palokunta ry haluavat ilmaista huolensa ensivastelääkkeiden jakelun lopettamisesta. Lääkkeet ovat osa toimivaa hoitoketjua. Hoitoketjun toimivuus ja tärkeys korostuvat, mitä kauemmaksi maakuntakeskuksesta siirrytään. Laadukas ensivastehoito ja toimiva hoitoketju on turvattava myös haja-asutusalueella, ja kasvukeskusten ulkopuolella.

Samuli Koskinen
Kuhmoisten VPK puheenjohtaja

Juha Karppinen
Kuhmoisten VPK päällikkö

Valtteri Väyrynen
Kuhmoisten kunnanjohtaja